

УПУТСТВО ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Др Дарко Ковачевић

Контрастивна анализа жанра у текстовима о класичној музици на енглеском и српском језику

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
1. Датум и орган који је именовано комисију На седници Наставно-научног већа Филозофског факултета одржаној 22.4.2016. именована је Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације др Дарка Ковачевића, одлука број 02-760/1 (25.4.2016)
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: др Диана Продановић Станкић, доцент за ужу научну област Англистика, изабрана у звање 10.07.2014., Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду др Јелисавета Шафрањ, ванредни професор за ужу научну област Енглески језик и лингвистика, изабрана у звање 20.07.2014., Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду др Наташа Киш, доцент за ужу научну област Српски језик и лингвистика, изабрана у звање 4.06.2013., Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
1. Име, име једног родитеља, презиме: Дарко, Милан, Ковачевић
2. Датум рођења, општина, република: 1. септембар 1978. године, Сарајево, Центар, Босна и Херцеговина
3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: 7. јул 2007. Источно Сарајево – Пале, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, <i>Утицај америчких прозних писаца 19. и 20. вијека на књижевно стваралаштво Моме Капора</i> Докторска теза је одбрањена 9. октобра 2014. године, Источно Сарајево – Пале, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, <i>Приповједни поступци у романима Пола Остера</i>
4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Специфичне књижевности, Англистика
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
Контрастивна анализа жанра у текстовима о класичној музици на енглеском и српском језику

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација др Дарка Ковачевића има 307 обележених страна, састоји се од 4 поглавља, списка извора који садржи 113 референци и списка литературе са 188 референци. У раду има 14 табела. Организована је на следећи начин: Кључна документацијска информација; Key words documentation; Апстракт, Кључне речи; Abstract, Key words; Садржај; 1. Уводна разматрања (стр.1-36), 1.1. Обим и циљеви рада, 1.2. Методологија истраживања, 1.3. Структура корпуса, 1.4. Преглед релевантне литературе, 1.5. Организација даљег излагања; 2. Теоријско-методолошке основе (стр. 37-103), 2.1. Жанр као динамичка категорија, 2.1.1. Жанр, тип текста и регистар, 2.1.2. Проучавање жанра, 2.1.2.1. Реторичко проучавање жанра, 2.1.2.2. Жанр и системска функционална лингвистика, 2.1.2.3. Енглески као језик струке и анализа жанра, 2.1.3. Појам жанра у текстовима о класичној музици, 2.2. Појам дискурса, 2.2.1. Кохезија, 2.2.2. Текстуалност и текстуализација, 2.2.3. Прагматички приступ проучавању језика и жанра, 2.2.4. Говорни чинови и теорија говорних чинова, 2.3. Контрастивна анализа; 3. Анализа жанра у текстовима о класичној музици (стр. 103-295), 3.1. Приједлог новог приступа анализи и уводне напомене, 3.1.1. Позиционирање текста у ситуациони контекст, 3.1.2. Додатно ситуационо/контекстуално прецизирање анализе, 3.1.3. Институционални контекст, 3.2. Језичка анализа текстова о класичној музици на енглеском језику, 3.2.1. Лексичко-граматичке одлике текстова, 3.2.1.1. Глаголска времена, 3.2.1.2. Модификација именица, 3.2.2. Анализа текстуализације, 3.2.2.1. Граматичка кохезија, 3.2.2.2. Лексичка кохезија, 3.2.3. Структурално тумачење текстова, 3.2.3.1. Уводне напомене, 3.2.3.2. Говорни чинови, 3.2.3.3. Структура текстова, 3.2.3.3.1. Приказ, 3.2.3.3.2. Становиште, 3.3. Језичка анализа текстова о класичној музици на српском језику, 3.3.1. Лексичко-граматичке одлике текстова, 3.3.1.1. Глаголска времена, облици и стања, 3.3.1.2. Модификација именица, 3.3.2. Анализа текстуализације, 3.3.2.1. Граматичка кохезија, 3.3.2.2. Лексичка кохезија, 3.3.3. Структурално тумачење текстова, 3.3.3.1. Уводне напомене, 3.3.3.2. Говорни чинови, 3.3.3.3. Структура текстова, 3.3.3.3.1. Приказ, 3.3.3.3.2. Становиште, 3.4. Контрастивна анализа жанра, 3.4.1. Специфичности корпуса, 3.4.2. Поређење текстова на основу еквиваленције: сличности, 3.4.3. Поређење текстова на основу еквиваленције: резултати језичке анализе, 3.4.4. Поређење текстова на основу еквиваленције: разлике; 4. Закључна разматрања (стр. 295-303), 4.1. Рекапитулација рада, 4.2. Перспективе и правци за даље истраживање; Извори (стр. 308-318), Литература (318-328 стр.).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Ова дисертација заснована је на контрастивној анализи жанра текстова о класичној музици на енглеском и српском језику да би се утврдиле одлике таквих текстова у оба језика. Радови који се баве анализом жанра оваквих текстова на енглеском језику су врло ретки, а на српском таква истраживања нису рађена, те у том смислу нема ни контрастивних анализа ове врсте. У првом поглављу су најпре представљени обим и циљеви рада, затим методологија истраживања, приказана је структура корпуса на основу ког је урађена анализа, дат је краћи преглед најзначајнијих радова који су били релевантни за рад и напослетку је дат приказ даљег излагања. Циљ је био да се уради контрастивна анализа у односу на оне параметре који су утврђени као кључни за специфичне одлике и жанровску одређеност оваквих текстова. Корпус рада је обиман и обухвата по 200 текстова на оба језика, приближно по 60 000 речи за сваки језик посебно. Текстови су одабрани из 113 различитих публикација, књига, енциклопедија, часописа, тематских зборника и нотних издања композиција са предговорима и поговорима, на енглеском и српском језику, а две публикације које су коришћене као материјал за прикупљање грађе наведене су на крају дисертације у *Изворима* (стр. 308-318.)

Друго поглавље, *Теоријско-методолошке основе*, обухвата теоријски оквир који је коришћен у раду, а који обједињује три веће целине: најпре описивање жанра као динамичке категорије из три перспективе, односно, проучавање жанра у оквиру реторике и системске функционалне лингвистике, појам жанра и анализе жанра и енглеског као језика струке и појам жанра у текстовима о класичној музици. Затим, други пододељак другог поглавља је усмерен на појам дискурса и кључне појмове из области анализе дискурса и прагматике, као што су кохезија, појам текста и текстуалности, теорија говорних чинова, који су послужили као основа за даљу анализу описану у наставку рада. Теоријско-методолошке основе су заокружене приказом контрастивне анализе из угла теорије, тачније, приказане су аналитичке методе и приступи најзначајнијих аутора из ове области. Јасно дефинисани појмови и најважнији теоријски модели, који су врло прегледно представљени у овом поглављу, представљају одличан увод за треће, уједно најважније поглавље ове дисертације.

Треће поглавље, *Анализа жанра у текстовима о класичној музици* је подељено на четири веће целине. Најпре је представљен предлог новог приступа анализи текстова о класичној музици, који је детаљно описан и представља нов начин анализе и позиционирање текстова у одговарајући контекст, а који је делимично заснован на постојећим теоријским моделима, који су размотрени у претходном поглављу. У оквиру овог предлога, постојећи модели су допуњени и надограђени тако да чине нови модел анализе који се може користити приликом анализе посебних жанрова текстова, као што је то случај са текстовима о класичној музици. Тај модел је примењен у описаној анализи, која је извршена на корпусу преузетом из 200 одломака на енглеском и 200 одломака на српском језику из различитих публикација, укупно 113,

наведених у Изворима (стр. 308). Резултати језичке анализе дати су најпре за енглески језик, а потом за српски језик, а представљени су у односу на најзначајније одлике текстова. На крају трећег поглавља дата је контрастивна анализа жанра, односно пажња је усмерена на специфичне одлике, сличности и разлике уочене у ова два језика. Аргументација која се износи у раду илустрована је и поткрепљена најрепрезентативнијим примерима из корпуса. Такође, резултати добијени анализом представљени су и табеларно, чиме се лакше добија увид у резултате анализе и издвојене специфичности које су врло значајне за даља истраживања у овој области.

Четврто поглавље, *Закључна разматрања* садржи најпре сажети приказ циљева рада и добијених резултата, а на крају се наводе и перспективе и правци за даља истраживања у овој области. Списак литературе садржи обиман број најзначајнијих радова везаних за научну област ове дисертације.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији:

Ковачевић, Д. (2013). "Texts on (Classical) Music and Some Aspects of Their Use in Teaching ESP at the Academy of Arts". In: N. Stojković, S. Živković and D. Mitić (eds.). *Proceedings from the First International Conference on Teaching English for Special Purposes*. Niš: Faculty of Electronic Engineering: 770-778.

Ковачевић, Д. (2015). „Translation as a Part of Teaching ESP at an Academy of Music”. In: N. Stojković and V. Nejković (eds.). *Proceedings from the Second International Conference on Teaching English for Special Purposes and New Language Learning Technologies*. Niš: Faculty of Electronic Engineering: 59-67.

Ковачевић, Д. (2015). "Texts on (Classical) Music and Some Aspects of Their Use in Teaching ESP at the Academy of Music". In: N. Stojaković (ed.) *Vistas of English for Specific Purposes*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing: 3-10.

Ковачевић, Д. (2015). "Some Aspects of Musical Analysis Terminology in English and Serbian". У: Д. Ковачевић (ур.). *Proceedings from the First Scientific Conference M-INISTAR*. Источно Сарајево: Музичка академија Универзитета у Источном Сарајеву, 130-139.

Ковачевић, Д. (2016). „Бесплатни софтверски алати за анализу текстуалних корпуса и неке могућности њихово примјене у контрастивној лингвистичкој анализи и настави енглеског језика струке“. У: С. Милојковић (ур.). *ИНФОТЕХ-ЈАХОРИНА 2016 – Зборник радова*. Источно Сарајево: Електротехнички факултет Источно Сарајево, стр. 689-693.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

(1) Свеобухватно сагледани и исцрпно приказани релевантни теоријски модели везани за анализу жанра, дискурса и контрастивну анализу.

(2) Пажљиво осмишљен метод анализе који је примењен на врло обимну грађу преузету из великог броја различитих публикација.

(3) Истраживањем урађеним у овој дисертацији добијена је детаљна анализа жанра текстова о класичној музици на енглеском и српском језику, посебно у погледу лексичко-граматичких одлика и текстуалних образаца.

(4) Добијени резултати су послужили као основа за контрастивну анализу, којом су утврђене и издвојене сличности и разлике у ова два језика у оквиру жанра ове врсте текстова.

(5) Уочено је да међу текстовима ове врсте постоји одређени степен сличности и сродности, посебно када је реч о текстуалним обрасцима и структуралним одликама текста.

(6) Закључено је да су разлике највећим делом изражене на лексичко-граматичком и синтаксичком нивоу језичке анализе.

(7) Издвојени су и преведени стручни термини из области теорије музике.

<p>VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА</p> <p>НАПОМЕНА: Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.</p> <p>На основу излагања и научне аргументације представљене у овој дисертацији може се закључити да кандидат у потпуности влада теоријским моделима које је изнео у раду. На основу критичког приступа, кандидат је јасно разрадио модел анализе који је применио на врло обиман корпус и добио ваљане резултате које је представио на прегледан и прецизан начин. Тврдње и закључци који су донешени поткрепљени су пажљиво одабраним примерима. Читав текст је написан јасним, логичким стилем који се лако чита и прати.</p>
<p>IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:</p> <p>НАПОМЕНА: Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање.</p>
<p>1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме.</p>
<p>2. Да ли дисертација садржи све битне елементе Дисертација садржи све битне елементе.</p>
<p>3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци Ова дисертација представља оригиналан допринос науци из следећих разлога: (1) У првом делу рада дат је свеобухватан и садржајан преглед најважнијих теоријских модела везаних за анализу жанра, дискурса и контрастивну анализу, и као такав може послужити као полазна тачка за даља истраживања у овој области, посебно на српском језику; (2) На основу критичке анализе постојећих теоријских модела, понуђен је допуњен модел анализе који је прилагођен и осмишљен тако да одговара обимној језичкој грађи из области теорије музике која до сада није била адекватна или готово уопште анализирана ни на енглеском ни на српском језику; (3) Предложени модел може се користити и у анализама текстова из других области; (4) Издвојене су специфичне одлике текстуалних образаца који могу послужити као основа приликом проучавања, писања или превођења текстова о класичној музици; (5) Дат је преглед и превод најзначајнијих термина из области музике. Добијени резултати могу се применити у више области: (1) универзитетској настави енглеског као језика струке, посебно на музичким академијама; (2) настави теорије музике на свим нивоима образовања; (3) корпусним истраживањим енглеског и српског језика, и у појединачним и у упоредним истраживањима, нарочито интердисциплинарним; (4) превођењу стручне терминологије из ове области; (5) академском писању текстова на енглеском или српском језику из ове области.</p>
<p>4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања Нису уочени недостаци везани за теоријски оквир, одабир корпуса, методологију и ток истраживања, који би утицали на резултате истраживања и изведене закључке.</p>
<p>X ПРЕДЛОГ:</p> <p>На основу укупне оцене дисертације <i>Контрастивна анализа жанра у текстовима о класичној музици на енглеском и српском језику</i> образложене у овом извештају, комисија предлаже да се докторска дисертација прихвати, а кандидату др Дарку Ковачевићу одобри одбрана.</p>

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење, односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.